

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 10 d.
(OR. en)

8887/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0139 (NLE)

AVIATION 83
RELEX 614
ASIE 22

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. gegužės 6 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 194 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisiekimo susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 194 final.

Pridedama: COM(2022) 194 final

Briuselis, 2022 05 06
COM(2022) 194 final

2022/0139 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisiekimo susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Komisija, 2016 m. birželio 7 d. ir 2020 m. gegužės 26 d. sprendimais gavusi Tarybos įgaliojimus, susiderėjo dėl Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisiekimo susitarimo (toliau – ES ir ASEAN CATA).

Šiuo metu oro susisiekimo paslaugos vykdomos skrydžius tarp Sąjungos ir ASEAN valstybių narių teikiamos remiantis dvišaliais valstybių narių ir atskirų ASEAN valstybių narių susitarimais.

*Europos aviacijos strategijoje*¹ Komisija pabrėžė, kad „[p]riimdama į augančias rinkas aiškiai orientuotą visapusiškais aviacijos susitarimais įgyvendinamą plataus užmojo išorės aviacijos politiką, ES gali padėti pagerinti Europos aviacijos prieigą prie rinkų ir investavimo galimybes svarbiose užjūrio rinkose, pagerinti ES tarptautinio susisiekimo galimybes ir užtikrinti teisingas ir skaidrias rinkos sąlygas ES oro transporto bendrovėms“. Siekdama tokios naudos, Komisija Tarybai rekomendavo suteikti įgaliojimus pradėti derybas dėl išsamių ES lygmens oro susisiekimo susitarimų su keliomis šalimis ir regionais, įskaitant ASEAN. Susitarimu pirmiausia siekiama:

- užtikrinti sąžiningą ekonominės veiklos vykdytojų konkurenciją, nediskriminavimą, skaidrumą ir sudaryti jiems vienodas veiklos sąlygas;
- palaipsniui atverti rinką, t. y. suteikti galimybę naudotis maršrutais ir pajėgumais;
- gerinti susisiekimą, taip suteikiant naudos vartotojams ir ekonomikai.

2021 m. birželio 2 d. derybininkai pasiekė susitarimą dėl ES ir ASEAN CATA teksto projekto. Susitarimas įsigalios, kai visos ASEAN valstybės narės, visos ES valstybės narės ir Sąjunga užbaigs savo atitinkamus ratifikavimo ar patvirtinimo procesus. Tačiau jis taip pat gali įsigalioti Sąjungai bei jos valstybėms narėms ir visoms ASEAN valstybėms narėms, išskyrus Malaiziją, jei Malaizija bus vienintelė jo neratifikavusi ASEAN valstybė narė. Tokiu atveju Susitarimas įsigalios ir Malaizijai, kai pastaroji jį ratifikuos.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Kaip minėta pirmiau, derybos dėl Susitarimo vyko remiantis Tarybos įgaliojimais pradėti derybas, suteiktais Komisijai pateikus rekomendaciją, parengtą atsižvelgiant į 2015 m. *Europos aviacijos strategiją*.

Komisijos komunikate „*Darnaus ir išmanaus judumo strategija. Europos transporto kelias į ateitį*“ (COM(2020) 789 *final*) raginama Sąjungą paversti pasaulio junglumo centru. Komunikate paaiškinama, kad siekiant šio tikslo „būtina užtikrinti neiškraipytą tarptautinę konkurenciją, abipusiškumą ir vienodas sąlygas“. Komunikate toliau skelbiama: „Be to, Komisija [...] santykiuose su pavienėmis ES nepriklausančiomis valstybėmis visų transporto rūšių sektoriuose toliau propaguos Europos techninių, socialinių, aplinkosaugos ir konkurencijos standartų taikymą“ ir „toliau stiprins transporto srities santykius, be kita ko, su

---

¹ 2015 m. gruodžio 7 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „*Europos aviacijos strategija*“, COM(2015) 598 *final*.

pagrindiniais strateginiais partneriais [...], ir toliau plėtos ryšius su naujais tarptautiniais partneriais, kaip antai sparčiai augančios ir besiformuojančios ekonomikos valstybėmis“.

ASEAN valstybės narės yra vienos iš sparčiausiai augančios ekonomikos šalių pasaulyje, o jų bendrą rinką sudaro daugiau kaip 650 mln. žmonių. 2019 m. visa ASEAN (keleivių skaičius – 11,2 mln.) buvo 13-a pagal dydį Sąjungos partnerė aviacijos srityje, turinti didelį tolesnio augimo potencialą. Dabartiniais dvišaliais valstybių narių ir atskirų ASEAN valstybių narių aviacijos susitarimais numatomas abipusis patekimas į rinką tam tikromis sąlygomis, kurios skirtingose šalyse išlieka nevienodos. Be to, šiuose dvišaliuose susitarimuose trūksta tinkamų nuostatų dėl svarbių elementų (pavyzdžiui, sąžiningos konkurencijos, skaidrumo ar socialinių klausimų), kad būtų išvengta piktnaudžiavimo liberalizuotoje rinkoje.

ASEAN atžvilgiu ES ir ASEAN CATA siekiama Darnaus ir išmanaus judumo strategijos tikslo – paversti Sąjungą pasaulio junglumo centru.

Supaprastindamas skrydžių tiesioginiais maršrutais tarp ES ir ASEAN vykdymą, ES ir ASEAN CATA padės sumažinti priklausomybę nuo jungiamųjų skrydžių per trečiųjų šalių centrus. Tai bus naudinga ne tik Sąjungos vežėjams, bet tokiu būdu bus sumažintas ir atskirais maršrutais tarp ES ir ASEAN vykdomų skrydžių aplinkosauginis pėdsakas – bus sutrumpinti skrydžių maršrutai ir sumažintas kilimo ir tūpimo operacijų skaičius, atsižvelgiant į Darnaus ir išmanaus judumo strategijos ir Komisijos komunikato dėl *Europos žaliojo kurso* (COM(2019) 640 *final*) tikslus.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Reglamentu (ES) 2019/712 dėl konkurencijos oro transporto sektoriuje apsaugos užtikrinama, kad visos jo pagrindu priimtoms priemonėms atitiktų tarptautinius įsipareigojimus, įskaitant Susitarime nustatytus įpareigojimus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 100 straipsnio 2 dalis kartu su 218 straipsnio 5 dalimi.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Susitarimo nuostatos bus viršesnės už atitinkamas galiojančių susitarimų, sudarytų valstybių narių su atskiromis ASEAN valstybėmis narėmis, nuostatas. Susitarimu visiems Sąjungos oro vežėjams vienu metu sudaromos lygios ir vienodos patekimo į rinką sąlygos ir nustatoma nauja Sąjungos ir ASEAN valstybių narių bendradarbiavimo reguliavimo klausimais ir reguliavimo priemonių suvienodinimo tvarka tose srityse, kurios būtinos siekiant užtikrinti saugą, patikimą ir veiksmingą oro susisiekimo paslaugų teikimą. Tokia tvarka gali būti nustatyta tik Sąjungos lygmeniu.

Pasiūlymo tikslus bus galima geriau pasiekti Sąjungos lygmens veiksmais dėl toliau nurodytų priežasčių.

Susitarimas bus taikomas 27 valstybėms narėms, todėl tos pačios taisyklės bus taikomos nediskriminuojant ir taip, kad būtų naudingos visiems Sąjungos oro vežėjams, nepriklausomai nuo jų nacionalinės priklausomybės. Į jį įtrauktos išsamios nuostatos dėl subsidijų, antikoncepcinių veiksmų bei skaidrumo, taip pat numatyti patikimi jų įgyvendinimo

užtikrinimo mechanizmai – taip prisidedama prie vienodų sąlygų teikti oro susisiekimo paslaugas vykdant skrydžius iš Sąjungos į ASEAN valstybes nares (ir atvirkščiai) ir iš Sąjungos į kitas paskirties vietas, į kurias skraidoma per ASEAN valstybes nares (ir atvirkščiai), sudarymo.

Susitarimu taip pat užtikrinama, kad visi Sąjungos oro vežėjai galėtų naudotis komercinėmis galimybėmis, kaip antai susijusiomis su antžeminėmis paslaugomis, bendru kodu, įvairiarūšiu vežimu ir laisvu kainų nustatymu. Į jį taip pat įtrauktos nuostatos dėl socialinių klausimų, atitinkančios į Sąjungos tarptautinius prekybos susitarimus įtrauktas nuostatas, kuriomis Šalys įpareigojamos gerinti socialinę ir darbo politiką laikydamosi savo tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma įsipareigojimų, priimtų Tarptautinėje darbo organizacijoje (TDO). Ne mažiau svarbu ir tai, kad siekiant kuo labiau sumažinti aviacijos poveikį aplinkai, visų pirma sprendžiant su aviacija susijusio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio problemą, Susitarimu nustatoma Sąjungos ir ASEAN valstybių narių bendradarbiavimo sistema.

Oro vežėjai galės (kitaip nei dabar) laisvai teikti keleivių ir krovinių vežimo paslaugas iš bet kurio Sąjungos punkto į ASEAN valstybes nares, laikydami susitarime nustatytos bendros reguliavimo sistemos. Oro vežėjai taip pat galės teikti neribotas krovinių vežimo į kitose teritorijose esančius punktus paslaugas, o keleivių ir mišrias vežimo į tuos punktus paslaugas galės teikti laikydami dažnumo apribojimų.

Pašalinus visus Sąjungos ir ASEAN valstybių narių taikomus patekimo į rinką apribojimus, bus ne tik pritraukta naujų rinkos dalyvių ir sudarytos sąlygos vykdyti skrydžius į nepakankamai naudojamus oro uostus, bet ir palengvintas Sąjungos oro vežėjų jungimasis.

- **Proporcingumo principas**

Netaikoma.

- **Priemonės pasirinkimas**

Tarptautinis susitarimas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Per derybas konsultuotasi su visos aviacijos vertės grandinės suinteresuotosiomis šalimis ir socialiniais partneriais, visų pirma profesinėmis sąjungomis. Į pastabas, pateiktas vykstant šiam procesui, atsižvelgta.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Netaikoma.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsniu suteikiami įgaliojimai pasirašyti Susitarimą Sąjungos vardu su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

2 straipsnyje reikalaujama, kad Tarybos generalinis sekretoriatas parengtų įgaliojamąjį raštą, kuriuo Komisijos nurodytam asmeniui ar asmenims suteikiami įgaliojimai pasirašyti Susitarimą su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

3 straipsniu patvirtinami du pareiškimai, kurie pasirašant Susitarimą turi būti padaryti Sąjungos vardu, dėl skubaus Susitarimo įsigaliojimo ir Šalių ketinimo palaikyti išsamias diskusijas ir koordinuoti veiksmus dėl atsako į nenumatytas krizes, siekiant atitinkamai sušvelninti bet kokią neigiamą poveikį oro susisiekimo paslaugoms.

4 straipsnyje nustatoma siūlomo sprendimo įsigaliojimo data.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisiekimo susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2016 m. birželio 7 d. Taryba suteikė įgaliojimus pradėti derybas su ASEAN valstybėmis narėmis dėl Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisiekimo susitarimo (toliau – Susitarimas);
- (2) 2020 m. gegužės 26 d. Taryba vieniems metams pratęsė 2016 m. birželio 7 d. įgaliojimus;
- (3) 2021 m. birželio 2 d. derybos buvo sėkmingai baigtos;
- (4) ASEAN valstybės narės yra vienos iš sparčiausiai augančios ekonomikos šalių pasaulyje, o jų oro susisiekimo paslaugų rinkos turi didelį tolesnio augimo potencialą. Susitarimu visų pirma siekiama užtikrinti sąžiningą Sąjungos ir ASEAN valstybių narių konkurenciją, sudaryti palankesnes sąlygas palaiapsniui atverti rinką ir suteikti daugiau galimybių naudotis maršrutais ir pajėgumais, taip suteikiant naudos vartotojams ir ekonomikai;
- (5) todėl Susitarimas turėtų būti Sąjungos vardu pasirašytas su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (6) kad kuo anksčiau būtų galima pajusti visą Susitarimo teikiamą naudą, Šalys turėtų jį nedelsdamos sudaryti. Šiuo tikslu numatoma, kad pasirašydamos Susitarimą Šalys padarys pareiškimą, kad pagal taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus imsis visų reikiamų veiksmų, kad Susitarimas įsigaliotų kuo greičiau. Todėl turėtų būti patvirtintas atitinkamas pareiškimas, kuris turi būti pateiktas Sąjungos vardu;
- (7) be to, nekoordinuotas pasaulio šalių atsakas į COVID-19 pandemiją padarė ypač neigiamą poveikį aviacijos pramonei. Siekiant ateityje išvengti tokių trikdžių, reikia geriau koordinuoti Sąjungos ir pagrindinių tarptautinių partnerių veiksmus. Atsižvelgiant į tai, numatoma, kad pasirašydamos Susitarimą Šalys padarys pareiškimą, kuriame išreikš ketinimą Susitarime nurodytame Jungtiniame komitete palaikyti išsamias diskusijas ir koordinuoti veiksmus dėl atsako į tokias nenumatytas krizes kaip COVID-19 pandemija, siekdamas kuo labiau sumažinti neigiamą jų poveikį oro susisiekimo paslaugoms. Todėl turėtų būti patvirtintas atitinkamas pareiškimas, kuris turi būti pateiktas Sąjungos vardu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Pietryčių Azijos valstybių asociacijos valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus oro susisiekimo susitarimo pasirašymas su sąlyga, kad minėtas Susitarimas bus sudarytas.

Susitarimo tekstas pateikiamas šio sprendimo 1 priede.

2 straipsnis

Tarybos generalinis sekretoriatas parengia įgaliojamąjį raštą, kuriuo Komisijos nurodytam (-iems) asmeniui (-ims) suteikiami įgaliojimai pasirašyti Susitarimą su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

3 straipsnis

Patvirtinami pareiškimai, kurie pasirašant Susitarimą turi būti padaryti Sąjungos vardu.

Pareiškimų tekstai pateikiami šio sprendimo 2 priede pateikiamame Pareiškimų protokole.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*